ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)
z 9. februára 2006 *

Vo veci C-473/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článkov 68 ES a 234 ES, podaný rozhodnutím Hof van Cassatie (Belgicko) z 22. októbra 2004 a doručený Súdnemu dvoru 9. novembra 2004, ktorý súvisí s konaním:

Plumex

proti

Young Sports NV,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia J. Malenovský (spravodajca), A. La Pergola, S. von Bahr a A. Borg Barthet,

* Jazyk konania: holandčina.

generálny advokát: A. Tizzano,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— fínska vláda, v zastúpení: T. Pynnä, splnomocnená zástupkyňa,

— švédska vláda, v zastúpení: A. Falk, splnomocnená zástupkyňa,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: E. O'Neill, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A.-M. Rouchaud-Joët a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní zo 17. novembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 4 až 11 a 14 nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES L 160, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227, ďalej len „nariadenie").

2 Tento návrh bol podaný v rámci konania o dovolaní podanom spoločnosťou Plumex proti zamietnutiu Hof van beroep te Gent z dôvodu uplynutia lehoty odvolania proti rozsudku prvostupňového súdu vydaného v spore medzi spoločnosťou Plumex a spoločnosťou Young Sports NV.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 V zmysle odôvodnenia č. 2 nariadenia správne fungovanie vnútorného trhu vyžaduje potrebu zlepšiť a zrýchliť odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností určených na doručenie v občianskych alebo obchodných veciach medzi členskými štátmi.

4 Cieľom nariadenia je zlepšiť efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní vytvorením zásady priameho odosielania súdnych a mimosúdnych písomností.

5 Nariadenie je uplatniteľné podľa jeho článku 1 ods. 1 v občianskych a obchodných veciach, keď sa má zaslať súdna alebo mimosúdna písomnosť z jedného členského štátu do iného, aby sa tam doručila.

6 Kapitola II nariadenia obsahuje ustanovenia, ktoré stanovujú rôzne prostriedky doručovania súdnych písomností. Delí sa na dva oddiely.

7 Oddiel 1 tejto kapitoly obsahuje články 4 až 11 a jeho predmetom je prvý spôsob odosielania a doručovania (ďalej len „doručovanie prostredníctvom orgánov"), v rámci ktorého súdna písomnosť, ktorá sa má doručiť, je zasielaná v prvej fáze priamo a bezodkladne medzi orgánmi označenými členskými štátmi, nazývanými „odosielajúci orgán" a „prijímajúci orgán". Následne prijímajúci orgán doručí alebo zabezpečí doručenie písomnosti buď podľa právneho poriadku prijímajúceho členského štátu, alebo osobitnou formou, o ktorú požiadal odosielajúci orgán, pokiaľ táto forma je zlučiteľná s právnym poriadkom tohto členského štátu.

8 Podľa článku 7 nariadenia všetky kroky potrebné na doručenie písomnosti sa urobia bezodkladne.

9 Oddiel 2 kapitoly II nariadenia určuje „iné spôsoby zasielania a doručovania súdnych písomností", to znamená zasielanie konzulárnou alebo diplomatickou cestou (článok 12), doručovanie diplomatickými zástupcami alebo konzulárnymi úradníkmi (článok 13), doručovanie poštou (článok 14) a priame doručovanie (článok 15).

10 Presnejšie, pokiaľ ide o doručovanie poštou, článok 14 nariadenia stanovuje:

„1. Každý členský štát môže doručovať súdne písomnosti osobám bývajúcim v inom členskom štáte priamo poštou.

2. Každý členský štát môže podľa článku 23 ods. 1 určiť podmienky, za ktorých doručovanie súdnych písomností poštou prijíma."

11 Z oznámení členských štátov v súlade s článkom 23 nariadenia (Ú. v. ES C 151, 2001, s. 4) v znení najmä ich prvej aktualizácie (Ú. v. ES C 202, 2001, s. 10) vyplýva, že Portugalská republika prijala doručovanie poštou, pokiaľ je vykonávané prostredníctvom doporučeného listu s potvrdením doručenia a pokiaľ je priložený preklad doručovanej písomnosti.

Vnútroštátna právna úprava

12 Z článku 1051 belgického súdneho poriadku vyplýva, že lehota na podanie odvolania je jeden mesiac a začína plynúť odo dňa doručenia rozsudku.

13 Podľa tohto istého ustanovenia v spojení s článkom 55 uvedeného poriadku, keď jeden z účastníkov konania, ktorému má byť rozsudok doručený, nemá v Belgicku ani bydlisko, ani trvalý pobyt, ani adresu na doručovanie, lehota na podanie odvolania sa predĺži o 30 dní, keď sa zdržiava v inej krajine Európy, ktorá nie je susediacou krajinou a Spojeným kráľovstvom.

14 Článok 40 prvý odsek tohto poriadku stanovuje, že tým, ktorí nemajú v Belgicku ani bydlisko, ani trvalý pobyt, ani adresu na doručovanie, ktoré sú známe, je kópia písomnosti zaslaná súdnym doručovateľom a exekútorom doporučene poštou na adresu ich bydliska alebo trvalého pobytu v zahraničí a doručenie sa považuje za vykonané odovzdaním písomnosti na poštovú prepravu súčasne s potvrdením zaslania spôsobom určeným v tomto článku.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

15 Plumex-u, spoločnosti založenej podľa portugalského práva so sídlom v Portugalsku, bol doručený na jeho adresu v tomto členskom štáte rozsudok belgického súdu prvého stupňa, ktorým sa rozhodlo vo veci — v spore medzi touto spoločnosťou a Young Sports NV. Toto doručenie bolo vykonané súčasne poštou a prostredníctvom orgánov.

16 Dňa 17. decembra 2001 Plumex podal odvolanie proti tomuto rozsudku na Hof van beroep. Odvolací súd zamietol odvolanie z dôvodu uplynutia lehoty, pričom bol toho názoru, že lehota na podanie odvolania upravená v článku 1051 belgického súdneho zákonníka uplynula 11. decembra 2001, keďže lehota začala plynúť v deň prvého platne vykonaného doručenia, v danom prípade v deň doručenia prostredníctvom pošty.

17 Plumex napadol dovolaním rozhodnutie o zamietnutí na Hof van Cassatie a tvrdil, že nariadenie sa malo vykladať v tom zmysle, že doručenie prostredníctvom orgánov predstavovalo hlavný spôsob doručenia, ktorý prevláda nad doručením prostredníctvom pošty. Takto sa lehota na podanie odvolania mala počítať odo dňa, keď bolo vykonané toto hlavné doručenie — ktoré nastalo po doručení poštou — pretože doručenie poštou malo len vedľajší charakter.

18 Za týchto okolností Hof van Cassatie rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je doručenie uvedené v článkoch 4 až 11 hlavným prostriedkom doručenia a doručenie vykonané priamo poštou uvedené v článku 14 je podporným v tom zmysle, že prvý spôsob doručenia prevládne nad druhým spôsobom, keď obidva sú vykonané podľa zákonných ustanovení?

2. V prípade kumulácie doručení vykonaných na jednej strane v súlade s článkami 4 až 11 a na strane druhej priamo poštou v súlade s článkom 14 začína lehota na podanie odvolania plynúť adresátovi doručenia dňom doručenia vykonaného

v súlade s článkom 4 až 11 a nie dňom doručenia vykonaného v súlade s článkom 14?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

19 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či existuje hierarchický vzťah medzi spôsobom doručenia prostredníctvom orgánov a spôsobom doručenia poštou tak, že prvý spôsob prevláda nad druhým, keď sú oba platne vykonané.

20 Úvodom treba zdôrazniť, že z textu nariadenia vôbec nevyplýva, že toto nariadenie zavádza hierarchiu medzi týmito spôsobmi doručenia. Ani jeho odôvodnenia, ani jeho ustanovenia neuvádzajú, že spôsob odoslania a doručenia použitý v súlade so spôsobmi doručovania zakotvenými v nariadení má podradenejšie postavenie vo vzťahu k spôsobu doručenia prostredníctvom orgánov.

21 Navyše vyplýva zo zmyslu a z účelnosti nariadenia, že sa zameriava na zaručenie efektívneho vykonania doručenia súdnych písomností s ohľadom na legitímne záujmy jeho adresáta. Ak však všetky spôsoby doručovania stanovené nariadením môžu v zásade zabezpečiť zohľadnenie týchto záujmov, musí byť možné so zreteľom

na uvedenú účelnosť využiť jeden alebo druhý spôsob, ba dokonca súčasne oba alebo viacej týchto spôsobov doručovania, ktoré sa ukazujú vzhľadom na okolnosti danej veci ako najvhodnejšie a najprimeranejšie.

22 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba odpovedať na prvú otázku tak, že nariadenie nezavádza žiadnu hierarchiu medzi doručením prostredníctvom orgánov a doručením poštou a že v dôsledku toho je možné doručiť súdnu písomnosť jedným alebo druhým z týchto dvoch spôsobov alebo oboma súčasne.

O druhej otázke

23 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, kedy je doručenie vykonané s cieľom určiť deň, keď adresátovi začína plynúť procesná lehota súvisiaca s doručením, a to v prípade kumulácie doručenia prostredníctvom orgánu a doručenia poštou.

24 V pripomienkach, ktoré predložili Súdnemu dvoru, rakúska vláda a Komisia Európskych spoločenstiev vyjadrili pochybnosti týkajúce sa právomoci Súdneho dvora odpovedať na túto otázku, keďže predmetom otázky je výklad vnútroštátneho práva. Ak členský štát totiž umožní doručenie súdneho rozhodnutia rôznymi spôsobmi, lehota na podanie odvolania v belgickom práve začína v zásade plynúť od prvého platného doručenia. Tento časový okamih sa určuje podľa práva prijímajúceho členského štátu a v každom prípade podľa vnútroštátneho práva.

25 V tejto súvislosti však treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry prináleží výlučne vnútroštátnym súdom, ktoré rozhodujú o spore a ktoré musia niesť zodpovednosť za prijatie súdneho rozhodnutia, posúdiť s ohľadom na osobitosť každej veci tak nevyhnutnosť rozhodnutia o prejudiciálnej otázke pre vyhlásenie ich rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré položili Súdnemu dvoru. V dôsledku toho, ak sa položené otázky týkajú výkladu práva Spoločenstva, je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť (pozri najmä rozsudky z 13. marca 2001, Preussen-Elektra, C-379/98, Zb. s. I-2099, bod 38, a z 22. mája 2003, Korhonen a i., C-18/01, Zb. s. I-5321, bod 19).

26 Druhá otázka však súvisí so vzťahmi medzi rôznymi spôsobmi doručovania stanovenými nariadením, a teda sa týka výkladu práva Spoločenstva.

27 Preto Súdny dvor musí rozhodnúť.

28 Čo sa týka predmetu prejudiciálneho konania, najskôr z odpovede na prvú otázku vyplýva, že neexistuje hierarchia medzi doručením prostredníctvom orgánov a doručením poštou.

29 Ďalej treba zdôrazniť, že na to, aby ustanovenia nariadenia upravujúce spôsoby doručovania neboli zbavené svojej podstaty, všetky právne účinky, ktoré sa spájajú s platným vykonaním jedného zo spôsobov doručenia, sa musia vziať do úvahy nezávisle od neskoršieho výsledku inej formy doručenia.

30 Nakoniec treba zdôrazniť, že v súlade so svojím odôvodnením č. 2 sa nariadenie zameriava na urýchlenie odosielania súdnych písomností s cieľom ich doručenia, a teda na priebeh súdnych konaní. Ak sa však s cieľom zistiť procesnú lehotu zoberie do úvahy prvé doručenie predmetnej písomnosti, jeho adresát — na ktorého sa uplatňuje takáto lehota — je povinný urobiť zodpovedajúci procesný právny úkon na súd skôr, čo umožňuje príslušnému súdu rozhodnúť v čo najkratších lehotách.

31 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že v prípade kumulácie viacerých doručení vykonaných v súlade s nariadením treba vziať do úvahy doručenie, ktoré bolo vykonané ako prvé. Nijaké ustanovenie v nariadení nebráni tomu, aby taký prístup bol uplatnený na vzťahy medzi doručením prostredníctvom orgánov a doručením poštou. Takto v prípade kumulácie týchto dvoch prostriedkov doručenia je potrebné vziať do úvahy dátum doručenia poštou, ak toto doručenie bolo vykonané ako prvé, a to s cieľom určiť deň, keď adresátovi začína plynúť procesná lehota súvisiaca s doručením.

32 Tento záver nemá vôbec dosah na záujmy adresáta súdnej písomnosti, pokiaľ prvé platné doručenie mu umožňuje účinne sa oboznámiť s touto písomnosťou a má dostatočnú lehotu na urobenie procesného právneho úkonu na súde. Okolnosť však, že neskôr mu je doručená tá istá súdna písomnosť iným spôsobom, nemení nič na skutočnosti, že tieto požiadavky už boli dodržané na základe skoršieho doručenia.

33 Preto treba odpovedať na druhú otázku tak, že v prípade kumulácie doručenia prostredníctvom orgánov a doručenia poštou, je potrebné vziať do úvahy dátum prvého platne vykonaného doručenia, a to s cieľom určiť deň, keď adresátovi začína plynúť procesná lehota súvisiaca s doručením.

O trovách

34 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1 **Nariadenie Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch sa má vykladať v tom zmysle, že nezavádza žiadnu hierarchiu medzi spôsobom odoslania a doručenia uvedeným v článkoch 4 až 11 tohto nariadenia a spôsobom uvedeným v článku 14 a že v dôsledku toho je možné doručiť súdnu písomnosť jedným alebo druhým z týchto dvoch spôsobov alebo oboma súčasne.**

2 **Nariadenie č. 1348/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade kumulácie spôsobu odoslania a doručenia uvedeného v článku 4 až 11 tohto nariadenia a spôsobu uvedeného v článku 14 je potrebné vziať do úvahy dátum prvého platne vykonaného doručenia, a to s cieľom určiť deň, keď adresátovi začína plynúť procesná lehota súvisiaca s doručením.**

Podpisy